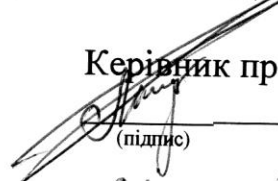

Міністерство освіти і науки України
Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського
«Харківський авіаційний інститут»

Кафедра права (№702)

ЗАТВЕРДЖУЮ

Керівник проектної групи

 А. Є. Голубов
(підпис) (ініціали та прізвище)

«31» серпня 2020 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА ВИБІРКОВОЇ
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ВИБІРКОВИЙ БЛОК «ПОВІТРЯНЕ ПРАВО»**

ІНФОРМАЦІЙНЕ ПРАВО

(назва навчальної дисципліни)

Галузь знань: 08 Право

(шифр і найменування галузі знань)

Спеціальність: 081 Право

(код і найменування спеціальності)

Освітня програма: Право

(найменування освітньої програми)

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Харків 2020 рік

Робоча програма Інформаційне право (вибірковий блок 2)
(назва дисципліни)
для студентів за спеціальністю 081 Право
освітньою програмою Право

«_31_» серпня 2020 р., – 15 с.

Розробник: Гуцу С.Ф. доцент, к.ю.н., доцент
(прізвище та ініціали, посада, науковий ступінь і вчене звання)

 (підпис)

Робочу програму розглянуто на засіданні кафедри права (№702)
(назва кафедри)

Протокол № 1 від « 31 » серпня 2020 р.

Завідувач кафедри док.ю.н., професор
(науковий ступінь і вчене звання)

 (підпис)

Г.О. Спіцина
(ініціали та прізвище)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни (денна форма навчання)
Кількість кредитів – 5.5	Галузь знань <u>08 Право</u> (шифр і найменування) Спеціальність <u>081 Право</u> (код і найменування) Освітня програма Право (найменування) Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)	Цикл професійної підготовки
Кількість модулів – 1		Навчальний рік
Кількість змістовних модулів – 2		2020/2021
Індивідуальне завдання __ - __ (назва)		Семестр
Загальна кількість годин – 64/165		5-й
Кількість тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 години самостійної роботи студента – <i>кількість годин 5</i>		Лекції*
		32 години
		Практичні, семінарські*
		32 години
		Лабораторні*
		__ годин
		Самостійна робота
		101 годин
		Вид контролю
		модульний контроль, іспит

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної роботи становить: 64/ 101

* Аудиторне навантаження може бути зменшене або збільшене на одну годину залежно від розкладу занять.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета вивчення: формування знань про правове регулювання інформаційних правовідносин та основних умінь по застосуванню інформаційного законодавства.

Завдання:

- теоретичне визначення в основах системи правового регулювання соціальних інформаційних відносин;
- визначення в понятійному апараті та природі інформаційного права його зв'язку з іншими традиційними інститутами і галузями права;
- формування у студентів навичок щодо застосування норм інформаційного права у майбутній практичній діяльності.

Результати навчання:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати:*

- основні поняття теорії інформаційної діяльності та безпеки;
- концепцію національної безпеки;
- принципи інформаційної діяльності;
- правові режими доступу до інформації;
- джерела загроз інформаційній безпеці України;
- сутність інформаційного суверенітету;
- основні поняття та терміни інформаційний суверенітет”, “інформаційна безпека України”, “національний інформаційний простір України”, “національні інформаційні ресурси”, “світовий інформаційний простір”, “ідентифікація в інформаційних відносинах”, “інформаційна інфраструктура”, “інформаційно-психологічна безпека”;
- правове регулювання інформації з обмеженим доступом, зокрема, державної таємниці, конфіденційної інформації, правові основи захисту інформації;
- правове регулювання відкритої інформації, зокрема, регулювання зв'язку й телекомунікацій, Інтернет, розповсюдження масової інформації.

вміти:

- здійснювати аналіз сегментів інформаційного простору України,
- використовувати набуті знання з теорії інформаційної діяльності у професійній діяльності,
- аналізувати тенденції розвитку преси, телебачення і радіомовлення, книговидавничої справи, інформаційних технологій,
- складати інформаційні запити про доступ до публічної інформації.

Міждисциплінарні зв'язки: Інформаційне право не ізольоване від інших юридичних дисциплін. Його успішне засвоєння ґрунтується на знаннях, отриманих студентами під час опанування положень навчальних курсів «Теорія держави і права», «Конституційне право», «Цивільне право», «Адміністративне право», «Кримінальне право». Водночас вивчення інформаційного права стане основою для застосування студентами знань при проходженні виробничої практики.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовний модуль №1 Загальна частина

Тема 1. Поняття, сутність, зміст та структура інформаційного права

Цілі і завдання курсу. Інформація як категорія інформаційного права. Загальні та юридичні властивості інформації. Розвиток технологій обробки інформації та їх вплив на інформаційні процеси. Основні риси сучасного інформаційного суспільства. Програмні нормативно-правові акти щодо формування інформаційного суспільства. Предмет інформаційного права. Метод інформаційного права. Поняття , система та джерела інформаційного права. Класифікація інформації згідно з національним законодавством. Поняття та структура інформаційних відносин. Інформаційний простір та інформаційний суверенітет.

Тема 2. Поняття і класифікація інформації

Інформація, як об'єкт суспільних відносин. Метаморфози поняття «інформація». Інформація як предмет правовідносин у правовій системі. Правові ознаки інформації. Інформаційне суспільство. Основні елементи інформаційної сфери. Класифікація інформації: за роллю в правовій системі (правова, неправова); за ступенем доступності (відкрита, з обмеженим доступом). Право на інформацію та її обмеження щодо доступу органів публічної адміністрації. Статус конфіденційної інформації. Моделі здійснення права на інформацію в європейських країнах.

Тема 3. Інформаційні правовідносини

Характеристика основних елементів інформаційних правовідносин: суб'єктів, об'єктів, прав і обов'язків. Види інформаційних правовідносин в залежності від інформаційних процесів, які здійснюють суб'єкти. Поняття інформаційних правовідносин. Характеристика основних елементів інформаційних правовідносин: суб'єктів, об'єктів, прав і обов'язків. Види інформаційних правовідносин в залежності від інформаційних процесів, які здійснюють суб'єкти. Основні інформаційні права та свободи. Право на інформацію.

Тема 4. Інформаційна діяльність та її види

Визначення поняття «інформаційна діяльність». Основні напрями інформаційної діяльності: політичний, економічний, соціальний, духовний, екологічний, науково-технічний, міжнародний тощо. Види інформаційної діяльності відповідно до Закону України «Про інформацію». Визначення основних видів інформаційної діяльності: створення; збирання; одержання; зберігання; використання; поширення; охорона; захист. Окремими видами інформаційної діяльності законодавство України визначає: діяльність друкованих засобів масової інформації, діяльність інформаційних агентств, науково-інформаційна діяльність, статистична діяльність, рекламна діяльність, бібліотечна справа, архівна справа, надання телекомунікаційних послуг тощо.

Тема 5. Правове регулювання доступу до публічної інформації

Загальна характеристика та визначення публічної інформації. Принципи, на яких здійснюється право на доступ до публічної інформації. Принципи прозорості та відкритості діяльності суб'єктів владних повноважень; вільного отримання та поширення інформації, крім обмежень, встановлених законом; рівноправності, незалежно від ознак раси, політичних, релігійних та інших переконань, статі, етнічного та соціального походження, майнового стану, місця проживання, мовних або інших ознак. Шляхи забезпечення порядку доступу до публічної інформації. Суб'єкти у сфері доступу до публічної інформації. Види контролю за забезпеченням доступу до публічної інформації. Запит на інформацію: визначення, види, форми.

Тема 6. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері захисту персональних даних

Виникнення й розвиток концепції права на приватність. Особливості інформаційних правовідносин, що виникають при виробництві, передачі й споживанні персональних даних. Суб'єкти й об'єкти інформаційних правовідносин у сфері персональних даних. Правові засади роботи з персональними даними. Права суб'єкта персональних даних. Права й обов'язки власника щодо роботи з масивами персональних даних. Державне регулювання роботи з персональними даними. Захист фізичних осіб щодо автоматизованого опрацювання персональних даних. Правове регулювання захисту права на приватність та транскордонні потоки персональних даних. Досвід ЄС у регулюванні захисту персональних даних

Модульний контроль

Змістовний модуль №2 Особлива частина

Тема 7. Правове регулювання функціонування Інтернет

Основні поняття і принципи, пов'язані з функціонуванням Інтернет, визначені в національному законодавстві. Суб'єкти та об'єкти правовідносин, які виникають щодо функціонування мережі Інтернет. Правова основа адміністрування домену UA. Декларація Ради Європи «Про свободу, спілкування та Інтернет». Національна програма інформатизації. Електронні документи та електронних документообіг. Концепція створення «електронного уряду». Національний реєстр електронних інформаційних ресурсів.

Тема 8. Правове регулювання засобів телекомунікації

Основні моделі правового регулювання інформаційної діяльності. Класифікація видів інформаційної діяльності. Міжнародно-правові основи регулювання телекомунікаційних послуг. Міжнародний союз електрозв'язку. Генеральна угода з торгівлі послугами. Правове регулювання використання радіочастот. Національна таблиця розподілу радіочастот. План використання радіочастотного ресурсу України. Розподіл номерного ресурсу. Регулювання ринку телекомунікації. Національна комісія з питань регулювання зв'язку України.

Тема 9. Правове регулювання використання повітряного простору України

Політико-правовий контекст діяльності у сфері використання повітряного простору України. Організація використання повітряного простору України та відповідальність за порушення порядку його використання. Дозвільний порядок використання повітряного простору України. Заборони та обмеження використання повітряного простору України. Зони заборон та обмежень використання повітряного простору. Чинні правові норми, що регулюють використання повітряного простору безпілотними повітряними суднами.

Тема 10. Інформаційне забезпечення функціонування цивільної і державної авіації

Державне регулювання діяльності в галузі державної авіації. Нормативно-правове регулювання у сфері цивільної авіації. Система обов'язкових сповіщень щодо безпеки цивільної авіації. Система добровільних сповіщень щодо безпеки цивільної авіації. Інформаційні системи, що використовуються в сфері цивільної і державної авіації.

Тема 11. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в сфері використання повітряного простору України

Інформація як складова управлінської діяльності. Поняття інформаційного забезпечення управлінської діяльності. Інформатизація державного управління згідно з Концепцією адміністративної реформи. Інформаційне забезпечення роботи Державної авіаційної служби України. Інформаційні ресурси органів виконавчої влади.

Тема 12. Правові основи інформаційного захисту в сфері використання повітряного простору України

Оцінка загроз та ризиків авіаційній безпеці затверджена Головою Державіаслужби. Захист цивільної авіації від актів незаконного втручання. Організація забезпечення авіаційної безпеки. Врегулювання кризових ситуацій. Застосування заходів стримування.

Модульний контроль.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		Л	П	Лаб	Інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7
Модуль 1						
Змістовий модуль 1. Загальна частина						
1. Поняття, сутність, зміст та структура інформаційного права	9	2	2	-	-	5
2. Поняття і класифікація інформації	14	2	2	-	-	10
3. Інформаційні правовідносини	14	2	2	-	-	10
4. Інформаційна діяльність та її види	14	2	2	-	-	10
5. Правове регулювання доступу до публічної інформації	18	4	4	-	-	10
6. Правове регулювання інформаційних відносин у сфері захисту персональних даних	16	4	2	-	-	10
Модульний контроль	2	-	2	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1	87	16	16	-	-	55
Змістовий модуль 2. Особлива частина						
7. Правове регулювання функціонування Інтернет	10	2	2	-	-	6
8. Правове регулювання засобів телекомунікації	14	2	2	-	-	10
9. Правове регулювання використання повітряного простору України	14	2	2	-	-	10
10. Інформаційне забезпечення функціонування цивільної і державної авіації	14	2	2			10
11. Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в сфері використання повітряного простору України	18	4	4	-	-	10
12. Правові основи інформаційного захисту в сфері використання повітряного простору України	16	4	2	-	-	10
Модульний контроль	2	-	2	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2	88	16	16	-	-	56
Усього годин	165	32	32	-	-	101

5. Теми семінарських занять

Не передбачено

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Поняття, сутність, зміст та структура інформаційного права	2
2	Поняття і класифікація інформації	2
3	Інформаційні правовідносини	2

4	Інформаційна діяльність та її види	4
5	Правове регулювання доступу до публічної інформації	2
6	Правове регулювання інформаційних відносин у сфері захисту персональних даних	2
7	Правове регулювання функціонування Інтернет	2
8	Правове регулювання засобів телекомунікації	2
9	Правове регулювання використання повітряного простору України	2
10	Інформаційне забезпечення функціонування цивільної і державної авіації	2
11	Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в сфері використання повітряного простору України	4
12	Правові основи інформаційного захисту в сфері використання повітряного простору України	2
	Разом	28

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено

8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	Поняття, сутність, зміст та структура інформаційного права	5
2	Поняття і класифікація інформації	10
3	Інформаційні правовідносини	10
4	Інформаційна діяльність та її види	10
5	Правове регулювання доступу до публічної інформації	10
6	Правове регулювання інформаційних відносин у сфері захисту персональних даних	10
7	Правове регулювання функціонування Інтернет	6
8	Правове регулювання засобів телекомунікації	10
9	Правове регулювання використання повітряного простору України	10
10	Інформаційне забезпечення функціонування цивільної і державної авіації	10
11	Інформаційне забезпечення управлінської діяльності в сфері використання повітряного простору України	10
12	Правові основи інформаційного захисту в сфері використання повітряного простору України	10
	Разом	101

9. Індивідуальні завдання

Програмою не передбачено.

10. Методи навчання

Проведення аудиторних лекцій, практичних занять, індивідуальні консультації (при необхідності), самостійна робота студентів за матеріалами, опублікованими кафедрою (методичні посібники).

11. Методи контролю

Проведення поточного контролю, письмового модульного контролю, фінальний контроль у вигляді іспиту.

12. Критерії оцінювання та розподіл балів, які отримують студенти

12.1. Розподіл балів, які отримують студенти (кількісні критерії оцінювання)

Складові навчальної роботи	Кількість занять (завдань)	Сумарна кількість балів
Змістовний модуль 1		
Робота на практичних заняттях	11	0...55
Модульний контроль	1	0...10
Змістовний модуль II		
Робота на практичних заняттях	5	0...25
Модульний контроль	1	0...10
Усього за семестр		0...100

Відповідно до п. 3.2. Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів у Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» студенту можуть призначатися бали за інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, які нараховуються та можуть бути враховані у загальній оцінці за семестр. Бали зокрема можуть призначатися за такі активності, пов'язані з навчальною дисципліною, як:

- участь у науковому комунікативному заході (конференції, семінарі, круглому столі тощо) із написанням тез наукової доповіді за предметом навчальної дисципліни (20 балів);
- участь у другому турі Всеукраїнської олімпіади відповідного напрямку (20 балів);
- участь (прослуховування) не менше у 5 вебінарах, пов'язаних з навчальною дисципліною (3-15 балів);
- участь у тренінгу, пов'язаному з навчальною дисципліною (15 балів);
- проходження он-лайн курсу, пов'язаного з навчальною дисципліною (20 балів);
- участь та отриманні рейтингового місця у тематично пов'язаному із предметом навчальної дисципліни студентському конкурсі (30 балів);
- розробка та створення дидактичного матеріалу за тематикою предмету навчальної дисципліни (15 балів) (підтвердження - дидактичний матеріал);
- проведення правоосвітнього заходу із учнями шкіл та інших навчальних закладів за тематикою навчальної дисципліни (20 балів);
- написання реферату /презентації, доповіді (5 балів);
- участь у не менше заходах, що проводяться студентськими професійними об'єднаннями за спеціальністю (5-15 балів);
- інші активності, пов'язані з навчальною дисципліною, за попереднім погодженням із науково-педагогічним працівником, який викладає навчальну дисципліну.

Семестровий контроль (іспит/залік) проводиться у разі відмови студента від балів поточного тестування й за наявності допуску до іспиту/заліку. Під час складання семестрового іспиту/заліку студент має можливість отримати максимум 100 балів.

Білет для іспиту складається з двох теоретичних питань і двох практичних (100 балів).

12.2. Якісні критерії оцінювання

Необхідний обсяг знань для одержання позитивної оцінки:

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні *знати*:

- основні поняття теорії інформаційної діяльності та безпеки;
- концепцію національної безпеки;
- принципи інформаційної діяльності;
- правові режими доступу до інформації;
- джерела загроз інформаційній безпеці України;
- сутність інформаційного суверенітету;
- основні поняття та терміни інформаційний суверенітет”, “інформаційна безпека України”, “національний інформаційний простір України”, “національні інформаційні ресурси”, “світовий інформаційний простір”, “ідентифікація в інформаційних відносинах”, “інформаційна інфраструктура”, “інформаційно-психологічна безпека”;
- правове регулювання інформації з обмеженим доступом, зокрема, державної таємниці, конфіденційної інформації, правові основи захисту інформації;
- правове регулювання відкритої інформації, зокрема, регулювання зв'язку й телекомунікацій, Інтернет, розповсюдження масової інформації.

вміти:

- здійснювати аналіз сегментів інформаційного простору України,
- використовувати набуті знання з теорії інформаційної діяльності у професійній діяльності,
- аналізувати тенденції розвитку преси, телебачення і радіомовлення, книговидавничої справи, інформаційних технологій,
- складати інформаційні запити про доступ до публічної інформації.

12.3 Критерії оцінювання роботи студента протягом семестру

Задовільно (60-74). Теоретичний зміст дисципліни засвоєний частково, деякі практичні навички роботи з навчальним матеріалом не сформовані, частина передбачених робочою навчальною програмою завдань не виконана, або якість виконання деяких з них оцінено числом балів, близьким до мінімального, відповідь (в усній або письмовій формі) фрагментарна, непослідовна.

Добре (75-89). Теоретичний зміст курсу засвоєний повністю, практичні навички роботи з навчальним матеріалом в основному сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані,

якість виконання жодного з них не оцінено мінімальним числом балів, деякі види завдань виконані з помилками, робота має декілька незначних помилок або одну-дві значні помилки.

Відмінно (90-100). "Відмінно" – теоретичний зміст дисципліни (курсу) засвоєний студентом повністю, необхідні практичні навички роботи з навчальним матеріалом повністю сформовані, всі навчальні завдання, що передбачені робочою навчальною програмою, виконані в повному обсязі, відмінна робота без помилок або з однією незначною помилкою.

Шкала оцінювання: бальна і традиційна

Сума балів	Оцінка за традиційною шкалою	
	Іспит, диференційований залік	Залік
90 – 100	Відмінно	Зараховано
75 – 89	Добре	
60 – 74	Задовільно	
0 – 59	Незадовільно	Не зараховано

12.4 Дотримання вимог академічної доброчесності студентами під час вивчення навчальної дисципліни

Під час вивчення навчальної дисципліни студенти мають дотримуватися загальноприйнятих морально-етичних норм і правил поведінки, вимог академічної доброчесності, передбачених Положення про академічну доброчесність Національного аерокосмічного університету ім. М.Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (<https://khai.edu/assets/files/polozhennya/polozhennya-pro-akademichnu-dobrochesnist.pdf>)

13. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій;
2. Інтерактивний комплекс навчально-методичного забезпечення дисципліни (ІКНМЗД);

14. Рекомендована література

Базова

1. Богуш В.М., Юдін О.К. Інформаційна безпека держави. – К.: “МК-Прес”, 2005. – 432 с.
2. Кормич Б.А. Інформаційне право. Підручник / Харків: БУРУН і К., 2011.-334 с.
3. Куліш, А.М. Інформаційне право України [Текст]: навч. посіб. / А.М. Куліш, Т.А. Кобзєва, В.С. Шапіро. - Суми: СумДУ, 2016. - 108 с.
4. Марущак А. І. Інформаційне право : Доступ до інформації: Навч. посіб. / А. І. Марущак. – К. : КНТ, 2007. – 532 с.
5. Марущак А. І. Інформаційне право : регулювання інформаційної діяльності : Навч. посіб. / А. І. Марущак. – К. : Видавничий дім «Скіф», КНТ, 2008. – 344 с.

6. Швець М.Я., Калюжний Р.А., Мельник П.В. Основи інформаційного права України: Навч. посіб./– К.: Знання, 2004. – 274 с.
7. Цимбалюк В.С. Інформаційне право (основи теорії і практики): монографія-К.:«Освіта України, 2010.
8. Господарський кодекс від 16.01.2003 № 436-IV.Електронний ресурс:www.rada.gov.ua
9. Кодекс України про адміністративні правопорушення від 07.12.1984 № 8073-X.Електронний ресурс:www.rada.gov.ua
10. Конституція України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР.Електронний ресурс:www.rada.gov.ua
11. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III.Електронний ресурс:www.rada.gov.ua

Допоміжна

1. Арістова І.В. Доктрина інформаційного права України // Публічне та приватне право. 2017, № 1, С. 59-63.
2. Арістова І.В., Запара С.І, Органи місцевого самоврядування як суб'єкти реалізації національної політики розвитку інформаційного суспільства в Україні: цілі, завдання, функції, повноваження, напрями удосконалення // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Право». – 2017. – Вип. 43. – Т.2 – С.7-20.
3. Баранов О.А. Віртуальність і правове регулювання . // Публічне право. - 2017. – № 1. – С. 210-218.
4. Баранов О.А. Напрями перспективних досліджень у галузі інформаційного права. // Інформація і право. – 2016. – № 2(17). – С. 15-31.
5. Белєвцева В.В Теоретико-правові підходи до визначення поняття “інформація” через інформаційні правовідносини . // Інформація і право. – 2015. – № 3(15). – С 5-10.
6. Белеков К.І. Технолого-правовий аналіз законодавства України в секторі інформаційної безпеки країни / Беляков К.І. // «Lex Portus». – Одеса, Національний університет «Одеська юридична академія», 2017.
7. Брижко В.М.Приватність даних у хмарних технологіях / // Інформація і право. – 2016. – № 4(19). – С 47-59.
8. Брижко В.М. Сучасні основи захисту персональних даних в європейських правових актах // Інформація і право. – 2016. – № 3(18). – С 45-57.
9. Вдовиченко Л. Проблеми інформаційних відносин суб'єктів регуляторної діяльності та механізми їх вирішення.// Актуальні проблеми державного управління. -2013.- № 3.- С. 48-54.
10. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Діалектична єдність інформаційних прав та інформаційної свободи: до усвідомлення проблеми / // Вісник Національного

університету «Юридична академія України імені Ярослава Мудрого».-2017.- № 1 (32),С. 5-15.

11. Діордіца І. Поняття і зміст кіберзагроз на сучасному етапі.// Підприємництво, господарство і право. -2017.- № 4 .- С. 99-107.

12. Доронін І.М.Використання сучасних технологій розподіленої обробки даних: право та функції держави .// Інформація і право. – 2017. – № 2(21). – С. 51-58.

13. Золотар О.О. Права человека – от эпохи просвещения до информационного общества // *Studia nad Autorytaryzmem i Totalitaryzmem*. – 2017. – 38/3. – с. 7-20.

14. Корж І.Ф.Явище рецепції інформації в безпековій функції держави . // Науковий вісник Херсонського державного університету. Збірник наукових праць. Серія «Юридичні науки. Випуск 6/2016. – Х., 2016. – С. 100 - 105.

15. Корж І.Ф.Зловживання правом на інформацію: сутність і форми // Інформація і право. – 2016. – № 4(19). – С 4-12.

16. Кохановська О.В. Приватно-правове розуміння інформаційних відносин в Україні.// Часопис цивілістики. 2017, № 22, С.128-133.

17. Красноступ Г.М.Правове забезпечення прозорості відносин власності щодо аудіовізуальних засобів масової інформації .// Інформація і право. – 2016. – № 1(16). – С. 58-65.

18. Ліпкан В.А. Систематизація інформаційного законодавства України : [моногр.] / В. А. Ліпкан, В. А. Залізняк ; за заг. ред. В. А. Ліпкана. — К. : О. С. Ліпкан, 2012. — 304 с.

19. Пилипчук В.Г.Інформаційна безпека та приватність у сфері захисту персональних даних / Пилипчук В.Г., Брижко В.М. // Інформація і право. – 2016. – № 4(19). – С 60-70.

20. Політанський В. Концептуальні ідеї розвитку інформаційного суспільства.//Підприємництво, господарство і право. 2017, № 4, С.140-144.

21. Радзієвська О.Г.Інформаційна грамотність та цифрова нерівність: убезпечення дитини в сучасному інформаційному просторі / // Інформація і право. – 2017. – № 1(20). – С. 92-103

22. Ткаченко В.В. Законодавче забезпечення розбудови інформаційного суспільства в Україні.// Приватне та публічне право. - 2017.- № 2 .-С.77-81.

15. Інформаційні ресурси

1. Офіційний портал Верховної Ради України . Режим доступу : <http://rada.gov.ua/>

2. Урядовий портал органів виконавчої влади України. Режим доступу : <http://www.kmu.gov.ua/>

3. Єдиний державний реєстр судових рішень . Режим доступу : reyestr.court.gov.ua/

4. Інформаційна правова система ЛІГА:ЗАКОН. Режим доступу: <http://lz.ligazakon.ua/ua/>

5. Юридична бібліотека Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського. Режим доступу : http://irbis-nbuv.gov.ua/info_law.html
6. Офіційний веб-портал Державної архівної служби України. Режим доступу : <http://www.archives.gov.ua/>